

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

Saulea Vladimir Xxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul xxxxx și domiciliat în or. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.01.2018 – 02.03.2018 (prima instanță);
2. 26.03.2018 – 16.05.2018 (instanța de apel);
3. 09.07.2018 – 17.10.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 02 martie 2018, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Saulea Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 11 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Saulea Vladimir în contul statului a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor în sumă de 26516 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Saulea Vladimir, la 23.09.2017 în jurul orei 22:30, aflându-se în domiciliul său situat în or. xxxxxx, unde locuiește împreună cu soția sa Saulea Elena, a.n. xxxxx, care, potrivit prevederilor art.133¹ lit. a) Cod penal este membru de familie, fiind ambii în stare de ebrietate, în urma unui conflict verbal subit apărut între ei, intenționat, cu scopul de a o omorî pe Saulea Elena, în timp ce prepara mâncare la bucătărie, avînd în mîină un cuțit de bucătărie, i-a aplicat cu acest cuțit lui Saulea Elena o lovitură în partea dreaptă a cutiei toratice.

Ca rezultat al acțiunilor sale infracționale, Saulea Elena a primit, conform raportului de expertiză judiciară nr.157-D din 26.09.2017, o plagă tăiat-înțepată, penetrantă în hemitorace de la dreapta spre stânga, anterior-posterior, de jos în sus, în spațiul intercostal 3, de formă semiovală cu marginile drepte, colțurile ascuțite cu o lungime de 1,0 cm cu lezarea de plămân și de aortă toracală. Hemoragie internă. Hematox bilateral. Aceste leziuni corporale, au apărut în urma acțiunii unui corp ascuțit-tăios, care putea fi și cuțitul prezentat, în timpul și circumstanțele indicate și după caracterul lor corespund categoriei vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, ce au dus la decesul acesteia în urma unui șoc post hemoragic și posttraumatic, ca rezultat al traumatismului suportat. Decesul are legătură directă cu trauma suportată.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Saulea Vladimir în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, după indicii calificativi: omorul unei persoane săvârșit asupra unui membru de familie.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea cheltuielilor de judecată, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea de la inculpatul Saulea Vladimir în contul statului cheltuielile judiciare în sumă de 26516 lei.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- conform art. 229 alin.(2) Cod de procedură penală, potrivit certificatelor anexate la rapoartele de expertize judiciară nr.75-c din 25.09.2017; nr. 214 din 25.09.2017; nr. 157-d din 26.09.2017; nr. 350 din 18.10.2017; nr. 192a-2017 din 13.12.2017, care se află ca parte integrantă în materialele cauzei penale, fiind cunoscute părților, cheltuielile suportate în procesul expertizărilor constituie suma totală de 26516 lei. Aceste cheltuieli se datorează acțiunilor inculpatului și au legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și urmează să fie recuperate din contul său, grație legăturii de cauzalitate directă dintre acțiunile inculpatului, expertizele judiciare și cheltuielile suportate;

- după primirea rechizitoriului, Saulea Vladimir nu a contestat cheltuielile judiciare indicate în rechizitoriu;

- în cadrul procesului penal, fiind audiat în instanța de judecată, inculpatul Saulea Vladimir a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel recunoscând săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicitând ca judecată să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

- conform informației anexate la rechizitoriu, sunt prevăzute cheltuielile judiciare suportate în cadrul efectuării urmăririi penale în mărime de 26516 lei, cu inculpatul Saulea Vladimir, dat fiind faptul că a acceptat examinarea cauzei

conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, a acceptat să suporte și aceste cheltuieli menționate în rechizitoriu.

- potrivit prevederilor art.227 alin. (1), (3), 229 Cod de procedură penală, art.75 al Legii nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în vigoare din 10.12.2016, este evident că solicitarea acuzatorului de stat era motivată, iar instanța de judecată urma să încaseze cheltuielile judiciare din contul inculpatului Saulea Vladimir.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 mai 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că este corectă sentința primei instanțe în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului în baza art.145 alin.(2) lit. e¹) Cod penal, după indicii calificativi: omorul unei persoane săvârșit asupra unui membru de familie, precum și a constatării vinovăției aduse inculpatului Saulea Vladimir.

Ce ține de cheltuielile privind efectuarea expertizei, instanța de apel prin prisma prevederilor art. 142, 143, 227, 228 Cod de procedură penală, a menționat că efectuarea expertizelor judiciare și anume: raportul de constatare nr.75-c din 25.09.2017; raportul de expertiză judiciară nr.214 din 25.09.2017; raportului de expertiză judiciară nr. 157-d din 26.09.2017; raportul de expertiză judiciară nr.350 din 18.10.2017; raportul de expertiză judiciară nr.192a-2017 din 13.12.2017, a fost dispusă din motiv că constituie o măsură procesuală ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

Astfel, instanța de apel a atestat că rapoartele de expertiză indicate supra, au fost dispuse, în temeiul dispozițiilor imperative prevăzute la art. 143 Cod de procedură penală, în care în alin. (2) al normei indicate se prevede că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se fac din contul mijloacelor bugetului de stat.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că reieșind din prevederile legii, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, care indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, procurorul invocă că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- este neargumentată poziția instanței de apel de trecere în contul statului a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei, or conform art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, criticând decizia instanței de apel anume în partea motivării soluției acesteia privind respingerea apelului declarat de procuror, prin care a fost solicitată încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei judiciare în prezenta cauză penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul și motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal analizând textul deciziei atacate (f.d. 22-24, vol. II) în coraport cu motivele invocate de recurent, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția privind respingerea apelului și solicitării părții acuzării de a dispune încasarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizei din contul inculpatului în baza prevederilor legale stipulate în art. 227 Cod de procedură penală, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu

jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal atestă corectitudinea deciziei instanței de apel și din considerentul că expertizele dispuse în prezenta cauză penală, au fost efectuate până la data de 09.02.2018, când au intervenit modificări în art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, acesta fiind abrogat prin Legea nr. nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, care până la această dată prevedea că plata pentru efectuarea expertizelor prevăzute la alin. (1) a aceluiași articol se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Mai mult, se relevă că prevederile alin. (3) a art. 75 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, stipulează expres că: *„În cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova”*.

În această ordine de idei, se reține că potrivit prevederilor art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, - *„Părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor”*.

În acest context, se atestă că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală (f.d. 50-51, 90-91, 96-97, vol. I), fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe **Saulea Vladimir XXXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 octombrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor

-